

Riigikogu

Teie: 02.10.2024 nr 7-1.2/24-01511-2

Meie: 21.10.2024 nr 1-9/1675-2

**Vastus riigikogu liikme A.Korobeiniku
küsimustele seoses Siseministeeriumi eelarvega**

Lugupeetud riigikogu liige

Täname huvi tundmast Siseministeeriumi eelarve ja kärpekohtade vastu. 2025. riigieelarve eelnõu järgi tuleb Siseministeeriumil vähendada oma kulusid järgmisel aastal summas 4,2 miljonit eurot. See on keeruline ülesanne ning peame väga tõsiselt analüüsima, kust sellise kärpe tegemine kõige vähem asutuste tegutsemisvõimet ja seeläbi Eesti turvalisust mõjutab. Kärpeanalüüsid toimuvad koosmõjus laiapindse riigikaitse investeringute kava rahastatud projektide detailse lahtiplaneerimisega. Selgete tulemuste ja otsusteni jõuame käesoleva aasta lõpuks.

Vastame teie küsimustele nende esitamise järjekorras:

1. Vabariigi Valitsuse otsusel siseturvalisuse põhivõimeid ei kärbita. Sellest otsusest lähtudes peame leidma kärpekohad valitsemisala tugivaldkondadest, sh IKT-st. Eelpool nimetatud kärpesumma mõjutab tugivaldkondi oluliselt ning avaldab tahestahtmata ka põhitegevusele otsest mõju. Kuna tugivaldkonnad toetavad kõiki SIM valitsemisala põhiteenuseid, siis ei ole võimalik üheselt ja konkreetselt välja tuua, millises ulatuses konkreetselt mõni programm või programmi tegevus mõjutatud saab.
2. Konkreetselt asutuste kaupa jaotub järgmise eelarveaasta kärbe Siseministeeriumi valitsemisalas järgmiselt: PPA 0,7 miljonit eurot, Päästeamet 0,3 miljonit eurot, Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus 1,2 miljonit eurot, Sisekaitseakadeemia 0,9 miljonit eurot ja Siseministeerium 1,1 miljonit eurot. Lisaks sellele peavad oma tugifunktsioonid üle vaatama ja otsima kokkuhoiuvõimalusi ka Häirekeskus kui Kaitsepolitseiamet.
3. Kuna valitsuse otsusel siseturvalisuse põhivõimeid ei kärbita, siis kärpete mõju valitsemisala põhiteenuste kvaliteedile ja üldisele toimimisele on pigem väike, kuid tuleb kindlasti meeles pidada, et tugivaldkondade kärpimine siiski mõjutab ka põhiteenuseid. Mõned toetavad protsessid võivad minna aeganõudvamaks või politseinikku ja päästja jaoks ebamugavamaks. Täpne mõju selgub hiljem, siis kui kärbet on juba mõnda aeg rakendatud.

4. Siseministeeriumis endas on koondatud 7 inimest, samuti ei täideta mitmeid hetkel vakantseid ametikohti. Et selliste muudatustega hakkama saada, oleme üle vaadanud ning ümberkujundanud mitmeid toetavaid teenuseid ja protsesse, näiteks strateegiline juhtimine, hankemenetlus, personalijuhtimine, ministeeriumi siseteenused jne. Teistes Siseministeeriumi valitsemisala asutustes konkreetseid kärpeotsuseid alles tehakse ning vajalik koondamiste maht ei ole tänaseks selge. Nagu varem mainitud, ei koondata põhivõimeid tagavaid inimesi.
5. Siseministeeriumi valitsemisalas arendatakse mitmeid IT-projekte just selle eesmärgiga, et töötajate tööd automatiseerida ja kodanikele riigiteenuseid mugavamaks teha. Konkreetselt kõrpest tingutuna ei ole praegu plaanis olulisi automatiseerimisi. Tehisintellekti ulatusliku kasutusele võtmise kohta teeme analüüse ja hindame, kui palju on see edaspidi võimalik nii, et me seeläbi ei vähendaks inimeste turvalisust ega seaks ohtu riigi julgeolekut. Väiksemates tööloikudes on tehisintellekti kasutamine kindlasti võimalik, kui praegu see Siseministeeriumi valitsemisalas veel laialt levinud ei ole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Mairi Tonsiver 6125096
mairi.tonsiver@siseministeerium.ee